

تولید و پخش کتاب ارزشمند
Arzeshmand

دائرة المعارف

یا

مجموعه آثار

حاج شیخ رضا استادی

۱۷

بکوشش کاظم استادی

سرشناسه: استادی، رضا، ۱۳۱۶ -
 عنوان و پدیدآور: دائرة المعارف یا مجموعه آثار حاج شیخ رضا استادی. بکوشش کاظم استادی
 مشخصات نشر: قم: تولید و پخش کتاب ارزشمند، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۰ جلد؛ جلد هفدهم: ۵۱۳ ص.
 شابک نک جلد: 9-11-6786-622-978
 شابک دوره: 5-6-95665-622-978
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ندارد. همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: کتابشناسی توصیفی (کلیات)
 موضوع: شرح حال و آثار (تاریخ)
 موضوع: کلام (دین)
 موضوع: فقه (دین)
 موضوع: علوم قرآن (قرآن)
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ / AE / A
 رده بندی دیویی: 000/030

تولید و پخش کتاب ارزشمند
 Arzeshmand

دائرة المعارف یا مجموعه آثار (ج ۱۷)

حاج شیخ رضا استادی

بکوشش کاظم استادی

ناشر: تولید و پخش کتاب ارزشمند

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸ ش / شمارگان: ۱۰۰ نسخه

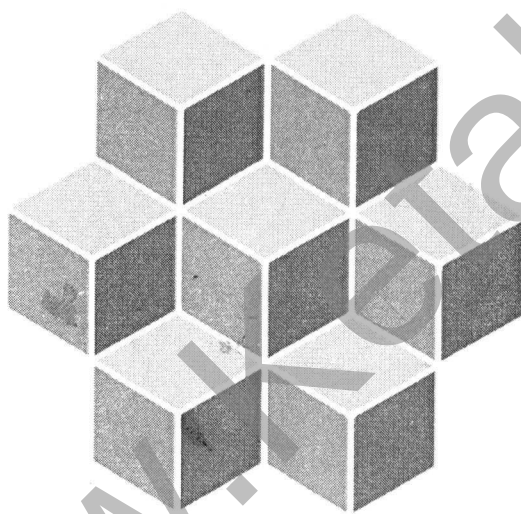
چاپ: متین / وفا

آدرس پستی ناشر: ایران - قم - شهداء - کوچه ۲۳ - پلاک ۱/۱۶

کد پستی: ۳۷۱۸۵ - ۴۵۵۳۷

تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۳۵۴۱ - ۰۲۵۳۷۷۴۴۱۲۵

بخشی از نشر این کتاب، با حمایت اداره ارشاد اسلامی می‌باشد

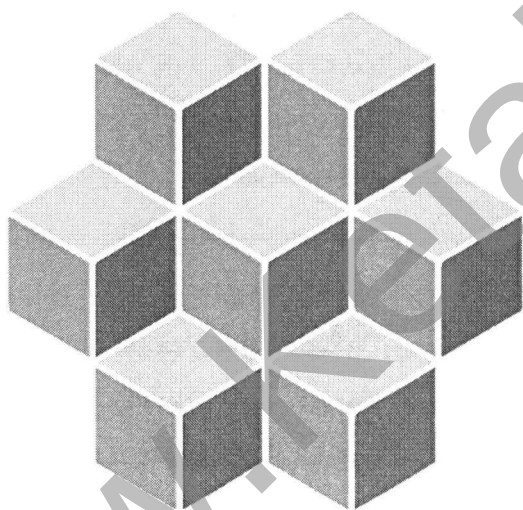

فهرست

فهرست مدخل‌های اصلی

نیاسری، ابوالقاسم	۱۷	وصیت‌نامه آخوند ملا محمد تقی نخعی ..	۹۷
نیت صادق	۲۹	وضوء	۹۸
وافی فیض کاشانی	۲۹	وظائف ما نسبت به اسلام	۱۰۰
واقف، حسن	۳۰	وظائف ما نسبت به مکتب تشیع	۱۰۷
واقفیه	۴۳	وظیفه روحانیان	۱۱۲
وحی در قرآن مجید	۵۲	وفات محقق حلّی و مزار او	۱۲۵
وحید گلپایگانی، هدایت الله	۵۸	وقفنامه محمد التقی الجواد	۱۳۰
وسيلة النجات فی شرح دعاء السمات ..	۶۴	وقف نامه مدرسه مروی تهران	۱۳۰
الوشنوی، قوام الدین	۶۵	وقفنامه ملک و آب قریه اشرف آباد ...	۱۶۰
وصایای امیر مؤمنان علیه السلام	۷۱	ولادت امام زمان (ع)	۱۶۰
وصیت امیر مؤمنان علیه السلام	۸۲	ولادت و ولایت امیر مؤمنان علیه السلام	۱۶۳

ولایت پدر ...	۱۷۱	یحیی	۳۳۰
ولایت تکوینی	۱۷۶	یزدی، غلامرضا	۳۳۱
ولایت تکوینی چهارده معصوم (ع)	۱۷۸	یقتل من زنی بامرأة مکرهاً	۳۴۶
ولایت جائر	۱۸۵	الیقین	۳۵۱
ولایت فقیه	۱۹۱	یهود	۳۵۳
ولایت فقیه در زمان غیبت	۲۰۳	فهرست مدخل‌های اصلی و ارجاعات ..	۳۶۳
هاشمی گلپایگانی، محمد جمال	۲۰۵	فهرست کل مطالب ۱۷ جلد	۳۶۳
هدایت الهی در جانداران	۲۰۹		
هدیه نجفیه	۲۱۵		
هفتاد و دو منبر	۲۴۱		
هفت وادی	۲۴۳		
هفده رساله فارسی	۲۴۳		
هفده رساله (محقق اردبیلی)	۲۴۳		
هل تقبل شهادة غیر المؤمن	۲۴۴		
هماهنگی فضائل پیامبر و امام علی علیه السلام	۲۴۹		
یادداشت بر فهرست شیخ طوسی	۲۵۴		
یادداشت منبر	۲۵۶		
یادداشت‌هایی از خاندان نراقی	۲۵۶		
یادنامه آقا سید ابوتراب خوانساری	۳۱۸		
یادنامه آیت الله العظمی اراکی	۳۱۸		
یاری خدا	۳۲۰		
یثربی، سید مهدی	۳۲۱		
یثربی کاشانی، میرسید علی	۳۲۶		
یثربی، مهدی	۳۲۸		

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش‌گفتار

دائرة المعارف نویسی، در جهان به زبان‌های گوناگون، سابقه بسیار طولانی دارد؛ و در کتاب‌های فهرست، به عنوان کتاب‌های چند دانشی مطرح می‌شوند. برای این که تا حدی به این آثار آشنا شوید، می‌توانید به جلد هشتم کتاب الذریعة، علامه طهرانی، رجوع کنید. البته این جلد الذریعة، حدود هفتاد سال قبل چاپ شده، و در این هفتاد سال، تعداد فراوانی دائرة المعارف و دانشنامه جدید، منتشر و یا شناسایی شده است.

اکنون مناسب است برخی از آنها، که بیشتر در حوزه‌های علمیه معروف بوده و هست،

یاد شوند:

۱ - «فنائس الفنون فی عرائس العیون»، به زبان فارسی، از محمد بن

محمود آملی متوفای ۷۵۳ق؛ که شامل بیش از صد علم می‌باشد. این

کتاب، چند بار چاپ شده است.

۲ - «التعریفات»، به زبان عربی، از میر سید شریف جرجانی متوفای

۸۱۶ق؛ شامل مصطلحات علوم است و مکرر چاپ شده است.

۳ - «لسان الخواص» از محمد بن حسن (معروف به آقا رضی قزوینی) متوفای ۱۰۹۶ ق؛ این اثر که متأسفانه فقط بخشی از حرف الف را دارد، اولین دائرة المعارفی است که به زبان عربی، به ترتیب حروف الفبا تألیف شده است.

۴ - «دائرة المعارف پطرس بستانی»، به زبان عربی، از پطرس بن بولس بستانی، متوفای ۱۳۰۱ ق؛ در یازده جلد است؛ که اصل تألیف تا حروف عین انجام شده، و مابقی ناقص مانده است.

۵ - دائرة المعارف قرن ۱۴، با نام «دائرة المعارف قرن العشرين» از محمد فرید وجدی، به زبان عربی از دانشمندان سده ۱۴ ق. در ده جلد، بارها چاپ شده است.

۶ - دائرة المعارف به نام «مقتبس الاثر»، به زبان عربی، تألیف شیخ محمد حسین اعلی حائری، متوفای ۱۳۹۱ ق، از علمای معاصر ساکن قم؛ که در سی جلد، مکرر چاپ شده است.

۷ - «دائرة المعارف» معروف به «دائرة المعارف مصاحب» به زبان فارسی است که در سه جلد توسط انتشارات فرانکلین چاپ شده است. ۸ - «دانشنامه جهان اسلام» فارسی است؛ و بیست و چند جلد آن تا کنون به چاپ رسیده است.

۹ - «دائرة المعارف تشیع» که پانزده جلد آن تاکنون منتشر شده؛ و گویا یک یا دو جلد دیگر نیز دارد.

۱۰ - «دائرة المعارف بزرگ اسلامی» فارسی است؛ و بیش از بیست جلد آن منتشر شده؛ و نیز به زبان عربی هم چند جلد آن، تاکنون چاپ شده است.

تعدادی از دائرة المعارفها، نگاشته یک نفر؛ و تعدادی دیگر، توسط اشخاص متعدد و یا گروههای متعدد، نگاشته شده و به سامان رسیده اند.

و اما داستان این دائرة المعارف:

از حدود سال ۱۳۵۰ش تاکنون، نوشته‌هایی از اینجانب (به عنوان مقاله، رساله، کتاب، تلخیص برخی از آثار گذشتگان و یا مکتوب تعدادی از منبرها و سخنرانی‌هایم) در برخی مجلات و نیز به صورت‌های گوناگون، یک بار یا بیشتر چاپ شده که توضیح کم و کیف آنها را اگر مایل باشید در همین مجموعه خواهید دید.

چند سال قبل، به فکر افتادم که کل این آثار را، که موضوعات مختلفی دارد، به ترتیب الفبا درآورده تا در چند جلد منتشر گردد.

البته برخلاف آنچه تصور می‌کردم، که انجام این کار سهل و آسان است، معلوم شد کاری است وقت‌گیر و تا حدی مشکل، که از عهده‌ام بر نمی‌آید؛ از این رو انجام آن را از فرزندم کاظم آقا استادی که خود اهل قلم و تحقیق است، خواستم؛ ایشان هم در طول دو-سه سال هفده جلد^(۱) از این مجموعه را آماده نشر ساخت؛ که لازم است از وی تشکر نمایم.

نام واقعی این اثر، «مجموعه آثار» است نه دائرة المعارف، زیرا صدق عنوان دائرة المعارف، اصطلاحاً شرائط و حدودی دارد، که این مجموعه واجد آن شرائط نیست؛ اما در عین حال، نام دائرة المعارف برای آن انتخاب شد؛ تا شاید در سایه این نام، بیشتر به آن رجوع شود.

چند یادآوری لازم:

- ۱- از اینکه در بخش‌هایی از این مجموعه، ویراستاری لازم انجام نشده؛ و در نتیجه، نوشته‌ها یکدست نیست پوزش می‌طلبم.
- ۲- تعداد اندکی از مقالات، از اینجانب نیست؛ بلکه از کتابهای دیگران و یا برخی جرائد نقل شده است؛ و برای حفظ حقوق نویسندگان، یا در

۱. سه جلد دیگر توسط عزیزی دیگر آماده نشر شد؛ و مجموعه بیست جلد شد.

اصل و یا در فهرست هر جلد، آن‌ها مشخص شده‌اند.

۳ - از خوانندگان تقاضا دارم که از غلط‌های جزئی، که حتماً پیش آمده، چشم‌پوشی کرده^(۱)؛ اما اگر اشتباهات مهمی به نظرشان رسید، لطف نموده کتباً یادآوری نمایند؛ تا شاید به نحوی اصلاح گردد.

xxx

امیدوارم این مجموعه، تا حدی برای بخشی از دانشمندان و طلاب و دانشجویان، سودمند و برای حقیر هم خدمتی به حساب آید.

قم رضا استادی

۹۸/۱/۱۷

۱. لطفاً به غلطنامه‌ای که در پایان جلد بیستم قرار داده شده، رجوع شود.